



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudců JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobkyně: **E. K.**, zastoupená Mgr. Ing. Gabrielou Milotovou, advokátkou, se sídlem Přemyslovců 13, Ostrava - Mariánské Hory, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 12. 2006, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 6. 11. 2007, č. j. 19 Cad 35/2007 - 37,

takto:

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) podala včas kasační stížnost proti v záhlaví blíže označenému rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta její žaloba směřující proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení (dále též „žalovaná“) ze dne 27. 12. 2006, č. X, jímž byl stěžovatelce podle § 56 odst. 1 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále též „zákon o důchodovém pojištění“), odňat od 24. 2. 2007 plný invalidní důchod s tím, že podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Karviná ze dne 6. 12. 2006 již není plně invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její schopnost soustavné výdělečné činnosti o 40 %.

Krajský soud v Ostravě žalobu ve věci přezkoumání rozhodnutí žalované o odnětí plného invalidního důchodu rozsudkem podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní

řád správní (dále jen „s. ř. s.“), zamítl jako nedůvodnou. Vycházel přitom z lékařského posudku vypracovaného dne 29. 6. 2007 a 12. 10. 2007 Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí s pracovištěm v Ostravě (dále též „posudková komise“), z něhož bylo zjištěno, že stěžovatelka k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované nebyla plně invalidní, byla pouze částečně invalidní podle § 44 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. S ohledem na námitky stěžovatelky proti posudku podanému posudkovou komisí, byl krajským soudem vyžádán doplňující posudek, v němž posudková komise uvedla, že stěžovatelkou uvedená spondylolisthésa není hlavní příčinou potíží posuzované, příčinou jsou degenerativní změny páteřové, pokud by pak bylo vycházeno pouze z tohoto onemocnění, tak by v žádném případě neodpovídalo hodnocení podle položky 4 písm. d), ale hodnocení podle položky 4 písm. a) 10 %. U stěžovatelky by v tomto případě nebylo možno hodnotit ani částečnou invaliditu. Posudková komise závěrem uvedla, že nezjišťuje žádné nové skutečnosti, které by měly vliv na posouzení k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované, proto setrvala na posouzení a posudkovém závěru uvedeném v protokolu o jednání ze dne 29. 6. 2007.

Proti rozsudku krajského soudu podala stěžovatelka kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s. Poukázala na to, že od počátku řízení tvrdila, že její zdravotní potíže - spondylolisthésa - představují vrozenou, dědičnou vadu, kterou trpěla její babička i teta z otcovy strany. Od počátku řízení také tvrdila, že tyto její argumenty posudková komise nikdy nezohlednila a přehlížela je. Skutečnost, že je postižení dědičné jí potvrdili odborní lékaři, což považovala za natolik důležité, že podle jejího názoru bylo nezbytné, aby ve věci byl zpracován znalecký posudek z oboru zdravotnictví, který by kriticky zhodnotil, tj. vyvrátil či potvrdil závěry posudkové komise, které považuje za nesprávné a jednostranné ve prospěch žalované. Proto podala návrh, aby v rámci důkazního řízení byl takový posudek zpracován. Jejímu důkaznímu návrhu nebylo vyhověno, v čemž spatřuje porušení svých práv jako účastníka řízení, které je důvodem kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., totiž rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost nebo nedostatek důvodů, případně jinou vadu řízení před soudem, a tato vada měla za následek nezákonné rozhodnutí ve věci. Krajský soud totiž podle jejího názoru nemohl bez vyhotoveného znaleckého posudku náležitě učinit relevantní závěr o její žalobě, což se koneckonců zcela otevřeně projevilo v odůvodnění napadeného rozsudku, ve kterém se uvádí, „že vyjádření znalce by mohlo být pro závěry rozhodnutí soudu významné pouze za předpokladu, že by byly v rozporu se skutečnostmi zjištěnými posudkovou komisí.“ Tímto svým závěrem krajský soud podle jejího názoru nezákonně předjímal případná zjištění potenciálně ustanoveného znalce, o nichž sám tvrdí, že by byla pro rozhodnutí ve věci významná. Takovýto postup je podle stěžovatelky nepřipustný a nezákonný. Uvedenou vadu řízení zároveň považuje za stížnostní důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť řízení před krajským soudem bylo stíženo vadami spočívajícími v nepřezkoumatelnosti rozhodnutí pro nesrozumitelnost. Pokud totiž výrok rozhodnutí je odůvodněn citovaným způsobem, vzbuzuje to důvodné pochybnosti o správnosti a zákonnosti takového výroku. Z uvedených důvodů navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadené rozhodnutí a věc vrátil k dalšímu řízení krajskému soudu za účelem doplnění dokazování o znalecký posudek jí navrhovaný.

Žalovaná k výzvě krajského soudu sdělila, že ke kasační stížnosti se nehodlá vyjádřit, neboť námitky stěžovatelky směřují do posouzení jejího zdravotního stavu.

Stěžovatelka je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byla účastníkem řízení z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a tuto kasační stížnost podala včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). V kasační stížnosti uplatňuje důvody podle § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s. a pro tento důvod je kasační stížnost shledána přípustnou. Nejvyšší správní soud za této situace napadený rozsudek krajského soudu v mezích řádně uplatněných kasačních důvodů a v rozsahu kasační stížnosti podle § 109 odst. 2 s. ř. s. přezkoumal, přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Především nutno uvést, že posouzení zdravotní stavu a souvisejícího zbytkového pracovního potenciálu je věcí odborně medicínskou; soud k ní nemá potřebné odborné znalosti, a proto se vždy obrací k osobám, jimž tyto znalosti svědčí, aby se o těchto otázkách vyslovily. Soud pak hodnotí veškeré důkazy v řízení takto získané. V řízení, které je přezkumným řízením vůči rozhodnutí žalované, krajský soud opatřil posudek posudkové komise v souladu s § 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení. Pro rozhodnutí soudu tak má zcela zásadní význam právě závěr vyslovený v posudku odborné lékařské komise. Z toho důvodu musí z posudku vyplývat, že komise zasedala v řádném složení podle § 3 vyhlášky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení, dále ve smyslu § 3 odst. 8 ve spojení s § 1 odst. 2 této vyhlášky musí z posudku vyplývat, zda a jak přihlédla komise při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti k výsledku vlastního šetření, zda a jak vycházela z lékařských zpráv a posudků vypracovaných odbornými lékaři o zdravotním stavu posuzovaného. Posudek musí konečně obsahovat posudkový závěr, ze kterého vyplývá posouzení jednak zdravotního stavu posuzovaného, v případě dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu i zdravotní postižení, které je jeho příčinou (§ 6 odst. 3 vyhlášky č. 284/1995 Sb.), a jednak k posouzení k poklesu schopnosti jeho soustavné výdělečné činnosti.

Posudek, který zcela splňuje požadavek celistvosti, úplnosti a přesvědčivosti, bývá zpravidla důkazem stěžejním. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především pak s těmi, které namítá účastník soudního řízení uplatňující nárok na důchod podmíněný dlouhodobým nepříznivým zdravotním stavem, jakož i v tom, zda podaný posudek obsahuje náležité odůvodnění posudkového závěru tak, aby byl tento závěr přesvědčivý pro soud, který nemá a ani nemůže mít odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity (ať plné či částečné) závisí především. Důležitým pravidlem, které nutno zvláště zdůraznit, je ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s., jež stanoví, že při přezkoumání rozhodnutí soud vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. To znamená, že posudková komise musí ozřejmit své závěry právě ve vztahu k období, kdy bylo vydáno rozhodnutí o odnětí invalidního důchodu.

Krajský soud v Ostravě si v řízení o žalobě proti rozhodnutí o odnětí plného invalidního důchodu stěžovatelce opatřil lékařský posudek vypracovaný posudkovou komisí. S ohledem na námitky stěžovatelky bylo vyžádáno doplnění posudku posudkovou komisí, přičemž posudková komise setrvala na svém původním závěru, že stěžovatelka

k datu vydání napadeného rozhodnutí není plně invalidní, ale je pouze částečně invalidní. Komise setrvala na svém závěru, že jako rozhodující hodnotila pro příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stěžovatelky degenerativní změny páteřové, přičemž tento svůj závěr náležitým způsobem zdůvodnila a zároveň vysvětlila, že stěžovatelkou uváděna spondylolisthésa není hlavní příčinou potíží stěžovatelky, a pokud by tomu tak bylo, tak by stěžovatelku nebylo možno v tomto případě hodnotit ani částečně invalidní. Posudkové zhodnocení zdravotního stavu stěžovatelky bylo provedeno na základě prostudování její kompletní spisové a zdravotní dokumentace, jež tvoří součást spisu. Z hlediska výše naznačených požadavků na úplnost a přesvědčivost odborného lékařského posudku, se tedy posudková komise ve svém posudku, jakož i v jeho doplňku, podle Nejvyššího správního soudu dostatečně obsáhle vyjádřila a své lékařské závěry přesvědčivě odůvodnila. Ve vztahu ke stěžovatelčině kasační námitce spočívající v požadavku vyhotovení odborného znaleckého posudku z oboru zdravotnictví Nejvyšší správní soud uvádí, že obsah posudku podaného posudkovou komisí nevzbuzuje pochybnosti o své úplnosti a správnosti a dochází k obdobným závěrům jako posudek lékaře OSSZ Karviná. Vzhledem k tomu, že lékařské závěry se v otázce hodnocení stěžovatelčina zdravotního stavu shodují, pro doplnění dokazování ustanovením soudního znalce z oboru zdravotnictví není dán důvod (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2003, č. j. 5 Ads 22/2003 - 48, dostupný na www.nssoud.cz). Posudková komise se zdravotními potížemi tvrzenými stěžovatelkou (spondylolisthésou) podrobně zabývala v doplňku svého posudku, v němž, jak již bylo uvedeno, podrobně zdůvodnila, že uvedená spondylolisthésa není hlavní příčinou potíží stěžovatelky a v žádném případě toto onemocnění nemůže vést k závěru o plné invaliditě stěžovatelky. Stěžovatelka přitom neuvádí nic konkrétního, čím by zpochybnila správnost závěrů posudkové komise, pouze bez bližšího zdůvodnění uvádí, že závěry posudkové komise považuje za nesprávné a jednostranné ve prospěch žalované. Nejvyšší správní soud je proto toho názoru, že pro doplnění řízení vyžádáním znaleckého posudku nebyl dán důvod, proto krajský soud nepochybil, když k doplnění řízení znaleckým posudkem nepřistoupil, i když důvody, které jej k tomu vedly a které uvedl v odůvodnění napadeného rozsudku, nelze považovat za zcela přiléhavé.

Nejvyšší správní soud neshledal v postupu krajského soudu žádnou vadu řízení, která by mohla mít vliv na zákonnost jeho rozhodnutí a vzhledem k uvedenému závěru posudkové komise, která posoudila míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti stěžovatelky pod hranici nutnou pro přiznání plné invalidity, dospěl zdejší soud k závěru, že ani řízení před správním orgánem netrpělo vadami, jež by měly za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé.

Kasační stížnost byla proto jako nedůvodná zamítnuta (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1, 2 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla v řízení úspěch, proto jí právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší, žalované ač byla v řízení úspěšná, takové právo ze zákona nenáleží.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. listopadu 2008

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu